DEN SMALLE BOG

Digitalt kulturtidsskrift. Redigeret af Jakob Brønnum. 11. årgang. ISSN: 2446-0079

lørdag den 26. september 2026

Stykket er en tragikomedie – det sure med det søde

Gitte Broeng og Lasse Krog Møller
Roma – en tragikomedie i to akter
Asterisk Forlag, 32 sider, rigt illustreret
Pris: 175 kr.

Af Troels Laursen
Blikket ændres og flyttes i dette lille drama på den store scene – Roms centrum. Det blik, som turisterne normalt retter mod byens seværdigheder, vendes om, så vi i stedet ser verden fra seværdighedernes synspunkt.

Lasse Krog Møller og Gitte Broeng har arbejdet sammen før, blandt andet på Puzzle (2016), hvor Møllers installation og Broengs litterære arbejde blev flettet sammen. Projektet bestod blandt andet af en række hverdagsobjekter, som blev gjort til figurer i et slags enakter-drama. Den samme idé om at give ting og steder en stemme og personlighed går igen i bogen.

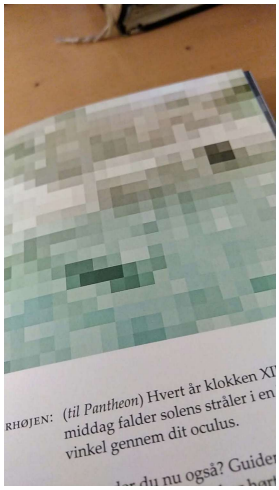
Og det er virkelig en orker at være så gammel som Trevifontænen, Colosseum, Peterskirken, Pantheon og alle de andre seværdigheder, som bliver begloet dagen lang – ja, endda gået på, som Den Spanske Trappe, 24/7.

Bogen er rigt illustreret med turistfotos. Her er fotografierne imidlertid pixelerede, så det ikke altid er muligt at se, hvad der er hvad. De får næsten karakter af malerier, og man kan komme til at tænke på den tyske kunstner Gerhard Richter (f. 1932) og hans store værk 4096 Farben fra 1974. Værket er opbygget efter et matematisk system, hvor farvefelterne tilsammen danner en kompleks helhed. På afstand fremstår farverne som en samlet, vibrerende flade, mens de enkelte felter træder frem på tæt hold.

Farverne forestiller ikke noget bestemt. Hos Richter undersøges blandt andet kunstnerens rolle i skabelsen af et maleri, og hvordan simple regler kan skabe en kompleks helhed. Noget lignende sker i Hver dag er en orker: De mange fragmenter af noget velkendt – de enorme turistattraktioner, menneskemængderne og fotografierne – sættes sammen med den enkle idé, at det ikke længere er mennesket, der ser på stedet, men stedet, der ser tilbage på mennesket.

Det er også derfor, at fotografierne i bogen er interessante i sammenhæng med udstillingen Photography Now! Dansk samtidsfotografi netop nu på Det Kongelige Bibliotek i Den Sorte Diamant. Her undersøges, hvad et fotografi kan være i dag, og hvordan moderne kunstnere bruger fotografiet til at fortælle, fortolke og udfordre vores måde at se verden på.

Explore our developer-friendly HTML to PDF API | Printed using PDFCrowd | HTML to PDF

Stykket er en tragikomedie – det sure med det søde, det almindelige med det groteske. Peterskirken taler alfaderligt, mens Trevifontænen soler sig i aftenbelysningen og gerne vil vise sig frem. Pantheon praler af sit ni meter brede oculus. Colosseum savner sine kampe med dyr og gladiatorer. Nu er der kun publikum tilbage, men intet cirkus og ingen dramatik.

Når genstande og steder bliver behandlet, som om de har personlighed, historie eller relationer, bliver de ikke længere bare rekvisitter i fortællingen. De bliver medspillere – ja, næsten karakterer.

Og her opstår en interessant tanke: Hvad sker der med vores forståelse af mennesket, når tingene får menneskelige egenskaber? Perspektivet vendes om. Man spørger ikke længere kun: Hvad gør mennesket ved tingene? Men også: Hvordan former tingene menneskets liv og fortællinger?

Når seværdighederne pludselig kan se på turisterne, bliver rollerne vendt om. Turisten går fra at være den, der betragter, til selv at blive betragtet. Seværdigheden får en menneskelig personlighed, og vi bliver mindet om, hvordan vi som turister ser på og bruger stederne.

Har disse steder deres eget liv? Eller tror mennesket, at de kun eksisterer, fordi vi har skabt dem, navngivet dem og gjort dem til seværdigheder?

Hvad er det egentlig, turisten overser, når blikket rettes mod disse monumenter? Måske det liv og den historie, der findes bag det, der er værd at fotografere. Turisten tager billedet for at kunne bevise, at man var der – og for at vise omverdenen, at man findes. Men seværdighederne står tilbage. De har stået der længe før turisten kom, og de vil sandsynligvis stå der længe efter, at turisten er væk.

Mennesket kommer med skitseblokken, kameraet og den nyeste iPhone. Monumenterne bliver stående.

Og måske er det netop dér, dette lille absurde skuespil, med de blurede fotos, rammer noget både morsomt og tankevækkende i vores tid: Hvem er det egentlig, der ser på hvem?

Photography Now! Dansk samtidsfotografi kan ses på Det Kongelige Bibliotek i Den Sorte Diamant indtil den 24. januar 2027

Indsendt af Jakob Brønnum
Etiketter: boganmeldelse, kunstbog

Ingen kommentarer:

Nyere opslag Start Ældre opslag

Abonner på: Kommentarer til indlægget (Atom)

Explore our developer-friendly HTML to PDF API Printed using PDFCrowd HTML to PDF